

2021-01-28
I2021/00332**Infrastrukturdepartementet**Statens energimyndighet
Box 310
631 04 Eskilstuna

Uppdrag att ta fram förslag till en strategi för vätgas och elektrobränslen

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens energimyndighet (Energimyndigheten) att ta fram förslag till en övergripande strategi för vätgas och elektrobränslen i det svenska energisystemet, inklusive ammoniak. I uppdraget ingår att:

- analysera och kvantifiera potentialen för ökad produktion, lagring, transport och användning av vätgas, elektrobränslen och ammoniak i olika sektorer på kort, medellång och lång sikt med beaktande av ekonomiska perspektiv,
- analysera tekniska och ekonomiska förutsättningar för vätgas som energilagring för flexibilitet i energisystemet,
- identifiera hinder mot en introduktion av vätgas som en del av det svenska energisystemet,
- belysa relevanta samhällsekonomiska konsekvenser av de policyförslag som ingår i Fossilfritt Sveriges vätgasstrategi och analysera hur lämpliga förslag bör tas vidare i strategin, samt
- översiktligt inventera möjligheterna till samarbete med andra länder och aktörer i Europa och inom EU.

Strategin och de eventuella åtgärdsförslagen ska syfta till att underlätta för omställningen till fossilfrihet. Åtgärdsförslagen ska inkludera kostnadsuppskattningar och samhällsekonomiska konsekvenser och baseras på åtgärdernas möjligheter att samhällsekonomiskt effektivt bidra till att uppfylla klimatmålen.

Energimyndigheten ska i sin kunskapsinhämtning utnyttja den kompetens och de kunskaper som finns hos Energimarknadsinspektionen, till exempel

när det gäller el- och gasmarknadsregelverken. Vid uppdragets genomförande ska dialog föras med Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) för att arbetet med regeringens elektrifieringsstrategi och det arbete som sker i elektrifieringskommissionen ska kunna beaktas. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 31 juli 2021.

Skälen för regeringens beslut

Riksdagen har beslutat att Sverige ska ha nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2045 och att utsläppen från inrikes transporter (utom inrikes luftfart) ska minska med 70 procent senast 2030 jämfört med 2010 (prop. 2016/17:146, bet. 2016/17:MJU24, rskr. 2016/17:320). Nettonollmålet innebär att växthusgasutsläppen från flera sektorer i princip kommer att behöva vara noll senast 2045. Regeringen bedömer att vätgasteknik är en av flera tekniker som på sikt kommer att kunna hantera de svåraste utmaningarna för att uppnå klimatneutralitet. Regeringen anser vidare att all fossilfri el från nätet ska kunna användas (Strategi för energisystemintegration och strategi för vätgas 2019/20 FPM:61).

Den 8 juli 2020 presenterade Europeiska kommissionen två meddelanden om EU-strategier för energisystemintegration respektive vätgas som en del av den gröna givnen. I vätgasstrategin (A Hydrogen Strategy for a climate-neutral Europe, COM [2020] 301) redogör kommissionen för en färdplan mot 40 GW produktionskapacitet av vätgas från förnybar el till 2030. Strategin innehåller också en investeringsagenda och åtgärdsförslag för att nå ökad produktion och efterfrågan på vätgas samt en plan för utformning av ramverk för infrastruktur och marknadsregler. I strategin aviseras ett flertal revideringar av befintlig EU-lagstiftning för att den ska anpassas till vätgas.

I regeringens klimatpolitiska handlingsplan (prop. 2019/20:65) anges att vätgas kan komma att få en större roll i framtiden vad gäller industriprocesser, lagringskapacitet och bränsleceller i fordon. Att framställa, lagra och frakta vätgas på ett hållbart sätt kommer att vara viktigt i flera branscher.

Regeringen har inlett ett arbete med att ta fram en elektrifieringsstrategi med utgångspunkt att skapa förutsättningar för en snabb, smart och samhällsekonomiskt effektiv elektrifiering som bidrar till att uppnå klimatmålen 2030, 2040 och 2045. Elektrifieringen kan ge en ökad elanvändning när laddfordon eller fordon som kör på elvägar ersätter bensin-

och dieseldrivna fordon eller när el används för att producera vätgas som kan användas i bränsleceller i elfordon för produktion av elektrobränslen eller i industriprocesser för produktion av bl.a. stål och cement.

Regeringen har även tillsatt en elektrifieringskommission som bl.a. ska belysa hur elektrifiering via vätgasdrift kan medverka till att uppnå en omställning till elektrifiering av transportsektorn. I arbetet ingår att undersöka behoven av och möjligheten till elektrifiering via vätgasdrift för transporter där statisk eller dynamisk laddning av el inte är tekniskt eller ekonomiskt möjligt.

Initiativet Fossilfritt Sverige lämnade den 21 januari 2021 en vätgasstrategi med utgångspunkt i branschernas färdplaner. Vätgas bedöms där få en viktig roll i utvecklingen av ett fossilfritt Sverige inom flera industrigrenar, transportsektorn och energisektorn.

På regeringens vägnar

Anders Ygeman

Maria Åhs

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Utrikesdepartementet/FH

Finansdepartementet/BA

Utbildningsdepartementet/F

Miljödepartementet/KL

Näringsdepartementet/BI

Infrastrukturdepartementet/US och TM

Energimarknadsinspektionen